

Opphavsrett for fotografier

– en enkel guide

Til deg som er fotograf

NORGES
FOTOGRAFFORBUND

SPONSET AV
Kopinor

Unngå misforståelser – spør først!

Fotografier er beskyttet av åndsverkloven – på samme måte som musikk, tekst og kunst. Denne brosjyren gir deg en enkel innføring i opphavsrett til fotografier. Den er laget for å gjøre det lettere å forstå hvilke rettigheter som gjelder – enten du er fotograf eller kjøper av bilder.

Hilsen
Norges Fotografforbund

Lag tydelige avtaler. Kunden må ha ny tillatelse for ny bruk. Bildene dine er beskyttet i mange år – også etter din død.

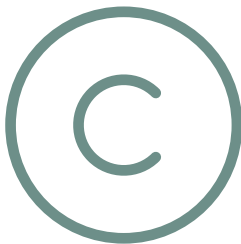
Fotograf

1. Hva er et fotografi?

Alt du skaper med kamera – enten det er en RAW-fil, digital fil, papirbilde eller negativ – er et fotografi og beskyttet av åndsverkloven.

Fotograf

2. Rettigheter til fotografier

Fra det øyeblikket du tar bildet, får du automatisk alle rettighetene til det. Disse rettighetene er beskyttet av åndsverkloven. Ingen kan bruke fotografiet uten ditt samtykke. Gjør kunden kjent med dette og inngå tydelige avtaler.

3. Hva selger du?

Du eier originalen. Kunden eier kun det eksemplaret de har fått, og bruksretten følger avtalen dere har inngått. Lag skriftlige avtaler som sier noe om hva kunden får lov til, og til hvilken pris.

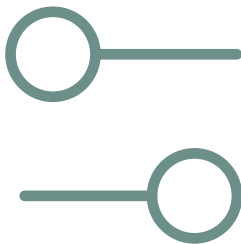
4. Hvem eier fotografiet?

Du eier originalfotografiet. Dersom det ikke er inngått en avtale, er det kjøperen som har bevisbyrden for hvilken bruksrett som er kjøpt.

5. Kan kunden lage nye kopier?

Bare hvis det er avtalt. Ellers trenger kunden ny tillatelse for flere kopier eller ny bruk.

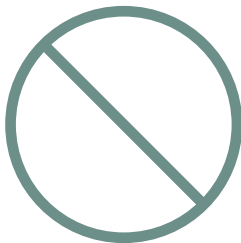
6. Kan kunden endre fotografiet?

Nei, med mindre du har gitt tillatelse. Klargjør gjerne skriftlig om du tillater visse endringer.

7. Skal kunden oppgi navnet ditt?

Ja, navnet ditt skal stå tydelig ved all offentlig bruk.

8. Kan kunden bruke fotografier de finner på nettet?

Presiser at fotografier på nettsider, sosiale medier eller i arkiv ikke kan brukes fritt. Kunden må alltid ha eksplisitt tillatelse, selv om fotografiet er åpent tilgjengelig.

9. Gjenbruk og arkivbilder

Gjenbruk: Dersom kunden ønsker å bruke fotografiet i en annen sammenheng enn tidligere avtalt, skal de kontakte deg for ny avtale. Du kan da kreve nytt honorar.

Salg av arkivbilder: Selg kun begrenset bruksrett. Ønsker kunden utvidet bruk senere, kan du kreve nytt honorar.

Fotograf

10. Hvor lenge er et fotografi beskyttet?

Rettighetene varer hele fotografens levetid og 15 år etter utløpet av dødsåret, men minimum 50 år etter at fotografiet ble tatt. Dersom fotografiet kvalifiserer som et åndsverk, varer rettighetene i hele fotografens levetid og 70 år etter fotografens død.